

Dostęp do informacji publicznej i ochrona danych osobowych (ćwiczenia nr 3)

dr Sylwia Kotecka-Kral

Centrum Badań Problemów Prawnych i
Ekonomicznych Komunikacji Elektronicznej

WPAiE, UWr

Uniwersytet
Wrocławski

Co dziś na zajęciach

- 1) Forma i sposób udostępnienia informacji publicznej na wniosek**
- 2) Informacja publiczna: prosta, przekształcona, przetworzona**

Uniwersytet
Wrocławski

- **Forma i sposób udostępnienia informacji publicznej na wniosek**

Forma udostępnienia informacji publicznej na wniosek

- **Art. 10 ust. 1 DostInfPublU**
- 1. Informacja publiczna, która nie została udostępniona w Biuletynie Informacji Publicznej lub centralnym repozytorium informacji publicznej, jest udostępniania na wniosek.
 - zasada pierwszeństwa trybu bezwnioskowego

Forma udostępnienia informacji publicznej na wniosek

- **Art. 14 DostInfPublU**
- 1. Udostępnianie informacji publicznej na wniosek następuje w sposób i w formie zgodnych z wnioskiem, chyba że środki techniczne, którymi dysponuje podmiot obowiązany do udostępnienia, nie umożliwiają udostępnienia informacji w sposób i w formie określonych we wniosku.
- 2. Jeżeli informacja publiczna nie może być udostępniona w sposób lub w formie określonych we wniosku, podmiot obowiązany do udostępnienia powiadamia pisemnie wnioskodawcę o przyczynach braku możliwości udostępnienia informacji zgodnie z wnioskiem i wskazuje, w jaki sposób lub w jakiej formie informacja może być udostępniona niezwłocznie. W takim przypadku, jeżeli w terminie 14 dni od powiadomienia wnioskodawca nie złoży wniosku o udostępnienie informacji w sposób lub w formie wskazanych w powiadomieniu, postępowanie o udostępnienie informacji umarza się.

Forma udostępnienia informacji publicznej na wniosek

- **Art. 16 DostInfPublU**
- 1. Odmowa udostępnienia informacji publicznej oraz umorzenie postępowania o udostępnienie informacji w przypadku określonym w art. 14 ust. 2 przez organ władzy publicznej następują w drodze decyzji.
- 2. Do decyzji, o których mowa w ust. 1, stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego, z tym że:
 - 1) odwołanie od decyzji rozpoznaje się w terminie 14 dni;
 - 2) uzasadnienie decyzji o odmowie udostępnienia informacji zawiera także imiona, nazwiska i funkcje osób, które zajęły stanowisko w toku postępowania o udostępnienie informacji, oraz oznaczenie podmiotów, ze względu na których dobra, o których mowa w art. 5 ust. 2, wydano decyzję o odmowie udostępnienia informacji.

Forma udostępnienia informacji publicznej na wniosek

- **Art. 17 DostInfPublU**
- 1. Do rozstrzygnięć podmiotów obowiązanych do udostępnienia informacji, niebędących organami władzy publicznej, o odmowie udostępnienia informacji oraz o umorzeniu postępowania o udostępnienie informacji przepisy art. 16 stosuje się odpowiednio.
- 2. Wnioskodawca może wystąpić do podmiotu, o którym mowa w ust. 1, o ponowne rozpatrzenie sprawy. Do wniosku stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące odwołania.

Forma udostępnienia informacji publicznej na wniosek

- Art. 14 przewiduje dwa elementy ważne dla procesu udostępniania informacji publicznej. Określa wymagania co do sposobu i formy udostępnienia informacji publicznej.
- To **wnioskodawca określa** w swoim wniosku, **w jakiej formie i w jaki sposób** chciałby otrzymać żądane informacje.
- Sposób udostępnienia należy odnosić do tego, w jaki sposób uzyska się informację. Oznacza on tryb, w jakim wnioskodawca domaga się, aby udzielono mu informacji
 - sposobem jest **doreczenie** na wskazany adres, wysłanie pocztą elektroniczną, wysłanie przy pomocy e-PUAP czy **odebranie** na miejscu w siedzibie podmiotu zobowiązanego lub **wgląd** do dokumentów na miejscu w organie.

Forma udostępnienia informacji publicznej na wniosek

- Przez formę udzielenia informacji publicznej należy rozumieć **postać**, w jakiej wnioskodawca oczekuje jej pozyskania.
- Forma udostępnienia informacji publicznej odnosi się do wszelkich czynności o charakterze technicznym, polegających na **zmianie nośnika danych**.
- Są to czynności, które prowadzą do przekazania informacji w formie takiej, jak kserokopia, skan, zgranie danych na nośnik zewnętrzny, skany wielkopowierzchniowe czy zmiana formatu danych.

Sposób i forma

- To na wnioskodawcy przede wszystkim spoczywa obowiązek wskazania sposobu udostępnienia żądanej informacji.
- Podmiot uprawniony informacyjnie decyduje również o wyborze formy jej udostępnienia.
- Nie jest możliwe narzucenie podmiotowi wnioskującemu o udzielenie informacji publicznej formy realizacji jego prawa do tej informacji, gdyż to żądający takiej informacji powinien wskazać formę jej udostępnienia
 - podobnie wyrok WSA w Warszawie z 7 lipca 2010 r., II SA/Wa 620/10

Sposób i forma

- Udostępnianie informacji publicznej może przybierać wiele postaci i należy przyjąć, że **dopuszczalne są wszystkie środki przekazu**, a w gestii podmiotu zainteresowanego pozostaje decyzja, z których z nich będzie on chciał skorzystać.
- W sytuacji gdy wniosek podmiotu zainteresowanego w przedmiocie formy jest **zbyt ogólny**, podmiot zobowiązany może poinformować wnioskodawcę, że **informacje objęte żądaniem znajdują się w jego siedzibie**.
- **Organ nie może odmówić udostępnienia informacji publicznej w sposób wskazany we wniosku, jeżeli dysponuje środkami technicznymi** umożliwiającymi udostępnienie informacji w żądanej formie i w żądany sposób
 - wyrok WSA w Kielcach z 4 czerwca 2008 r., II SAB/Ke 23/08
- W takiej sytuacji dysponent informacji publicznej jest związany sposobem udostępnienia wskazanym we wniosku i nie może go bez zgody wnioskodawcy modyfikować
 - wyrok WSA w Rzeszowie z 27 kwietnia 2011 r., II SAB/Rz 15/11

Sposób i forma

- Gdy podmiot zobowiązany nie udziela informacji publicznej w żądanej przez wnioskodawcę formie ani nie wydaje w tym przedmiocie decyzji, to takie zachowanie świadczy o nierozpatrzeniu wniosku i tym samym jego adresat pozostaje w beczynności.
- W sytuacji **gdy wnioskodawca nie precyzuje, w jakiej formie domaga się udostępnienia informacji publicznej, to dysponent tej informacji powinien wskazać formę jej udostępnienia.**
- Istotą postępowania o udzielenie informacji publicznej jest **przekazanie zainteresowanemu informacji w żądanej przez niego sprawie**, natomiast niekoniecznie musi to oznaczać przekazanie dokumentu w takiej formie, w jakiej zainteresowany sobie życzył. Wobec tego w **sytuacji gdy zainteresowany otrzymał kserokopie zamiast odpisów** żądanych dokumentów, podmiot zobowiązany do udzielenia informacji publicznej nie pozostaje w beczynności
 - wyrok WSA w Warszawie z 24 lutego 2011 r., II SAB/Wa 338/10

Sposób i forma

- W sytuacji zwrócenia się o udostępnienie informacji publicznej w formie **kopii dokumentów i przesłania ich pod wskazany adres**, lakoniczne poinformowanie wnioskodawcy przez dysponenta tej informacji, że żądana informacja jest udostępniana **do wglądu w jego siedzibie**, nie może być ocenione jako prawidłowe wypełnienie przez podmiot zobowiązany dyspozycji art. 14 ustawy o dostępie (...).
 - podobnie wyrok WSA w Warszawie z 16 lipca 2010 r., II SAB/Wa 58/10
- W przypadku wniosku o udostępnienie informacji publicznej w formie wydania kserokopii dokumentu do realizacji tego prawa nie wystarczy więc ani poinformowanie wnioskodawcy o treści dokumentu, ani zezwolenie na zapoznanie się z jego treścią w określonym miejscu i w czasie
 - wyrok NSA z 2 grudnia 2010 r., I OSK 1622/10

Sposób i forma

- W przypadku gdy wniosek zawiera prośbę o wydanie dokumentów, a nie przesłanie ich pocztą, organ, informując stronę, że dokumenty są do odbioru w sekretariacie organu, czyni zadość wymogom przepisu art. 14 ust. 1.
 - postanowienie WSA w Warszawie z 25 sierpnia 2004 r., II SAB/Wa 145/04.
- **Prawo dostępu do informacji o sprawach publicznych nie obejmuje nośników tej informacji**, a więc form, w jakich ta informacja występuje, np. dokumentów. Niewątpliwie dokument jest zasadniczym nośnikiem informacji, wobec tego **prawo wglądu do niego oznacza prawo zapoznania się z jego treścią, a nie prawo do dysponowania nim**
 - wyrok NSA z 31 maja 2004 r., OSK 205/04.
- Jeśli jednak wnioskodawca ogólnikowo wnosi o udostępnienie dokumentów, to pisemna informacja organu o możliwości zapoznania się z przedmiotowymi dokumentami mieści się w pojęciu ich udostępnienia
 - wyrok WSA w Poznaniu z 8 października 2008 r., IV SAB/Po 14/08.
- Natomiast jeżeli żądający informacji publicznej nie wystąpi ze szczególnym wnioskiem o jej udostępnienie, to dopuszczalne jest udzielenie tej informacji nawet w formie ustnej.

Forma

- Przepis art. 14 DostInfPublU nie może mieć zastosowania w sytuacji, gdy żądana informacja publiczna została udostępniona w BIP, albowiem przepis ten reguluje sposób udostępnienia informacji i nie dotyczy sytuacji, gdy informacja publiczna została już udostępniona w BIP
 - tak wyrok WSA w Lublinie z 6 czerwca 2013 r., II SAB/Lu 227/13.
- Formę pisma informacyjnego podmiot zobowiązany powinien zastosować w przypadku żądania informacji, która została wyłożona w miejscu publicznie dostępnym lub w BIP.

Powiadomienie wnioskodawcy o braku środków technicznych

- W powiadomieniu, o którym mowa w art. 14 DostInfPublU, podmiot zobowiązany do udzielenia informacji publicznej powinien wnioskodawcę wyłącznie poinformować o tym, że nie dysponuje odpowiednimi środkami technicznymi, i zapytać, czy w takiej sytuacji zaproponowany w powiadomieniu sposób i forma jej udzielenia satysfakcjonują wnioskodawcę
 - wyrok WSA w Warszawie z 19 lutego 2008 r., II SA/Wa 1907/07
- **Powiadomienie** należy kwalifikować jako **czynność materialno-techniczną**, zmierzającą bezpośrednio do udzielenia informacji bądź umorzenia postępowania w zależności od stanowiska strony
 - wyrok NSA z 9 października 2012 r., I OSK 1682/12.

Powiadomienie wnioskodawcy o braku środków technicznych

- Do skuteczności działania podjętego w trybie art. 14 ust. 2 DostInfPublU wymagane jest:
 1. podanie przyczyn braku możliwości udzielenia informacji zgodnie z wnioskiem, z jednoczesnym wskazaniem sposobu i formy, w jakiej informacja może być udostępniona i
 2. wskazanie 14-dniowego terminu, w którym wnioskodawca powinien zająć stanowisko co do wskazanego sposobu udzielenia informacji, z pouczeniem o skutkach w postaci umorzenia postępowania.
- Jeśli powiadomienie zostanie doręczone wnioskodawcy i od daty jego doręczenia upłynie 14-dniowy termin do złożenia wniosku o udzielenie informacji w sposób lub w formie podanych w tym powiadomieniu, to obowiązkiem organu jest wydanie decyzji o umorzeniu postępowania o udostępnienie informacji publicznej (art. 16 ust. 1 ustawy o dostępie...).
- Decyzja taka kończy postępowanie w pierwszej instancji i otwiera drogę do postępowania odwoławczego, a w dalszej kolejności – przed sądami administracyjnymi

– wyrok WSA w Rzeszowie z 4 sierpnia 2004 r., II SAB/Rz 25/04

Decyzja administracyjna o umorzeniu postępowania o udostępnienie inf. publ.

- DostInfPublU przewiduje wydanie **decyzji o umorzeniu postępowania tylko w przypadku określonym w art. 14 ust. 2**
 - gdy informacja wprawdzie istnieje, ale może być udostępniona w sposób lub w formie innych niż określone we wniosku,
 - a wnioskodawca w terminie 14 dni od powiadomienia nie zmodyfikuje wniosku.
- Do decyzji o umorzeniu postępowania stosuje się wprost przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego.

Decyzja administracyjna

- Art. 107 KPA [Składniki decyzji; uzasadnienie]
- § 1. Decyzja zawiera:
 - 1) oznaczenie organu administracji publicznej;
 - 2) datę wydania;
 - 3) oznaczenie strony lub stron;
 - 4) powołanie podstawy prawnej;
 - 5) rozstrzygnięcie;
 - 6) uzasadnienie faktyczne i prawne;
 - 7) pouczenie, czy i w jakim trybie służy od niej odwołanie oraz o prawie do zrzeczenia się odwołania i skutkach zrzeczenia się odwołania;
 - 8) podpis z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego pracownika organu upoważnionego do wydania decyzji, a jeżeli decyzja wydana została w formie dokumentu elektronicznego - kwalifikowany podpis elektroniczny;
 - 9) w przypadku decyzji, w stosunku do której może być wniesione powództwo do sądu powszechnego, sprzeciw od decyzji lub skarga do sądu administracyjnego - pouczenie o dopuszczalności wniesienia powództwa, sprzeciwu od decyzji lub skargi oraz wysokości opłaty od powództwa lub wpisu od skargi lub sprzeciwu od decyzji, jeżeli mają one charakter stały, albo podstawie do wyliczenia opłaty lub wpisu o charakterze stosunkowym, a także możliwości ubiegania się przez stronę o zwolnienie od kosztów albo przyznanie prawa pomocy.
- § 2. Przepisy szczególne mogą określać także inne składniki, które powinna zawierać decyzja.
- § 3. Uzasadnienie faktyczne decyzji powinno w szczególności zawierać wskazanie faktów, które organ uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł, oraz przyczyn, z powodu których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej, zaś uzasadnienie prawne - wyjaśnienie podstawy prawnej decyzji, z przytoczeniem przepisów prawa.
- § 4. Można odstąpić od uzasadnienia decyzji, gdy uwzględnia ona w całości żądanie strony; nie dotyczy to jednak decyzji rozstrzygających sporne interesy stron oraz decyzji wydanych na skutek odwołania.
- § 5. Organ może odstąpić od uzasadnienia decyzji również w przypadkach, w których z dotychczasowych przepisów ustawowych wynikała możliwość zaniechania lub ograniczenia uzasadnienia ze względu na interes bezpieczeństwa Państwa lub porządek publiczny.

Decyzja o umorzeniu postępowania

- Do innych sytuacji k.p.a. nie ma zastosowania; w szczególności nie zachodzą podstawy prawne do zastosowania art. 105 KPA.
- Dlatego też jako błędną należy ocenić praktykę organów polegającą na umarzaniu na podstawie art. 104 i 105 KPA postępowania w sprawie udostępnienia **dokumentów** z powodu ich **niewytworzenia**.
- Art. 104 KPA: . § 1. Organ administracji publicznej załatwia sprawę przez wydanie decyzji, chyba że przepisy kodeksu stanowią inaczej. § 2. Decyzje rozstrzygają sprawę co do jej istoty w całości lub w części albo w inny sposób kończą sprawę w danej instancji.
- Art. 105 KPA: § 1. Gdy postępowanie z jakiegokolwiek przyczyny stało się bezprzedmiotowe w całości albo w części, organ administracji publicznej wydaje decyzję o umorzeniu postępowania odpowiednio w całości albo w części. § 2. Organ administracji publicznej może umorzyć postępowanie, jeżeli wystąpi o to strona, na której żądanie postępowanie zostało wszczęte, a nie sprzeciwiają się temu inne strony oraz gdy nie jest to sprzeczne z interesem społecznym.

Decyzja o umorzeniu postępowania

- W takiej sytuacji nie ma podstawy do wydawania decyzji o odmowie udostępnienia informacji publicznej, gdyż nie występują okoliczności, o których mowa w art. 5 DostInfPublU.
- Postępowanie organu w takim przypadku powinno polegać na **zawiadomieniu** podmiotu domagającego się informacji, **że żądane** przez niego **informacje nie istnieją**, gdyż nie zostały wytworzone.
- Gdy informacja takiej treści jest dla wnioskodawcy niesatysfakcjonująca, to przysługuje mu **prawo wniesienia skargi na bezczynność organu**.

Inny sposób lub forma udostępnienia informacji

- Gdy organ nie może zrealizować wniosku zgodnie z żądaniem, powinien poinformować wnioskodawcę, w jakim wypadku i w jaki sposób (dotyczy to też formy) byłoby to możliwe.
- Powiadomienie powinno być dokonane w terminie określonym w art. 13 ust. 1 ustawy, a więc w terminie 14 dni od daty wpływu wniosku do podmiotu zobowiązanego.
- Jeżeli wnioskodawca w terminie 14 dni od daty otrzymania wspomnianego wyżej powiadomienia nie zawiadomi adresata wniosku o wyrażeniu zgody na zaproponowaną przez niego odmienną formę udostępnienia, to dysponent informacji ma obowiązek wydać decyzję o umorzeniu postępowania.
- W każdym przypadku decyzja o umorzeniu postępowania o udostępnienie informacji publicznej musi być poprzedzona powiadomieniem, o którym mowa w art. 14 ust. 2 ustawy. **Zaniechanie przez podmiot zobowiązany dokonania powiadomienia oznacza, że wydanie decyzji o umorzeniu postępowania jest nieuprawnione.**

Inny sposób lub forma udostępnienia informacji

- Artykuł 14 ust. 2 DostInfPublU, na podstawie którego organ wskaże za pomocą pisma informacyjnego inne niż opisane we wniosku „sposób lub formę udostępnienia”, może być interpretowany jako podstawa do innego udostępnienia informacji **wyłącznie z przyczyn technicznych** (zob. art. 14 ust. 1), a nie prawnych.
- **Tryb przewidziany w art. 14 ust. 2 nie może być stosowany przez dysponenta informacji przetworzonej** w sytuacji, gdy podmiot składający wniosek o udostępnienie informacji publicznej nie wiedział na etapie składania wniosku, jaki charakter mają objęte nim informacje (proste lub przetworzone) i nie wykazywał powodów, dla których spełnienie jego żądania będzie szczególnie istotne dla interesu publicznego.
- Dysponent informacji publicznej przetworzonej nie może wykorzystywać unormowania z art. 14 ust. 2 do powiadomienia pisemnie wnioskodawcy o braku możliwości udostępnienia żądanej informacji z tego powodu, że ma ona charakter informacji publicznej przetworzonej, i wskazywać, że jej udostępnienie może nastąpić niezwłocznie po wykazaniu powodów, dla których spełnienie żądania będzie szczególnie istotne dla interesu publicznego.

Uniwersytet
Wrocławski

- **Informacja publiczna: prosta,
przekształcona,
przetworzona**

Informacja publiczna prosta

- Taka informacja, której zasadnicza treść nie ulega zmianie przed jej udostępnieniem.
- Może być ona pozbawiona danych wrażliwych, podlegających ochronie (np. danych osobowych), nie staje się jednak przez to informacją przetworzoną.
- Informacja prosta nie zmienia się w informację przetworzoną przez proces anonimizacji, bo czynność ta polega jedynie na jej **przekształceniu**, a nie przetworzeniu
 - wyrok NSA z 9 sierpnia 2011 r., I OSK 792/11.
- Również wtedy, gdy organ administracji publicznej posiada w swoich zbiorach dane objęte wnioskiem, wykonanie prostych czynności technicznych polegających na zliczeniu decyzji nie może być uznane za przetworzenie informacji publicznej
 - wyrok NSA z 9 grudnia 2010 r., I OSK 1798/10

Informacja publiczna przekształcona

- **Przekształcenie informacji publicznej** jest to zabieg o wymiarze czysto technicznym i odnosi się jedynie do zewnętrznej formy danej informacji.
- Oznacza wyłącznie zmianę nośnika danej informacji publicznej bez ingerencji w jej treść.
- W związku z przekształceniem wiąże się możliwość pobrania stosownych opłat, co wynika z art. 15 ust. 1 DostInfPublU.
- **Przykład:** Przekształceniem będzie zeskanowanie danej umowy i przesłanie jej pocztą elektroniczną.

Informacja publiczna przetworzona

- **Art. 3 DostInfPublU**
- 1. Prawo do informacji publicznej obejmuje uprawnienia do:
 - 1) uzyskania informacji publicznej, w tym uzyskania informacji przetworzonej w takim zakresie, w jakim jest to szczególnie istotne dla interesu publicznego; (...)

Informacja publiczna przetworzona

- Art. 3 ust. 1 pkt 1 DostInfPublU w sposób istotny ogranicza prawo dostępu do informacji publicznej, stanowiąc, że **dostęp do uzyskania informacji przetworzonej jest możliwy w takim zakresie, w jakim jest to szczególnie istotne dla interesu publicznego.**
- Ustawa nie zawiera definicji pojęcia „informacja przetworzona”.
- Nie można uznać za informację przetworzoną w rozumieniu ustawy o dostępie do informacji publicznej informacji powstałej w wyniku usunięcia z niej danych osobowych chronionych na mocy RODO.

Informacja publiczna przetworzona

- Informacja przetworzona to taka informacja, która została przygotowana specjalnie dla wnioskodawcy wedle wskazanych przez niego kryteriów.
- Proces przetworzenia – to wszystkie działania, które nie przybierają postaci wyłącznie technicznego przeniesienia danych.
- Przetworzenie jest procesem polegającym na kompilacji posiadanych informacji, który ma sprawić, że z ich połączenia otrzymamy nową treść lub całkiem nową informację.

Informacja publiczna przetworzona

- W przypadku informacji publicznej przetworzonej, jej udostępnienie poprzedzone jest procesem tworzenia nowej informacji, nieistniejącej w chwili skierowania wniosku w takim kształcie i w takiej postaci, jakiej oczekuje wnioskodawca.
- Wspomniany proces powstawania tej informacji skupia podmiot zobowiązany do udzielenia informacji publicznej na jej wytworzeniu dla wnioskodawcy, odrywając go od przypisanych mu kompetencji i zadań.
- Dlatego ustawodawca zdecydował, że proces wytworzenia nowej informacji w oparciu o posiadane dokumenty obwarowany będzie koniecznością wykazania, że jej udostępnienie jest szczególnie istotne dla interesu publicznego.

Informacja publiczna przetworzona

- **Przykład.** Jeżeli wniosek dotyczy podania informacji na temat liczby samochodów służbowych w urzędzie, to dotyczy on informacji prostej
 - dlaczego nie przetworzonej, skoro liczbę tych samochodów należy podsumować?
 - Odpowiedź jest prosta – urząd zobowiązany jest prowadzić rejestr ilości samochodów oddanych do użytku służbowego, stąd też jest on w posiadaniu takiej informacji i by ją wytworzyć, nie musi kompilować faktów pozostałych, aby uzyskać nową informację.
- Gdyby zmodyfikować zapytanie odnośnie samochodów służbowych i zażądać danych dotyczących liczby kilometrów przejechanych przez samochód prezydenta i jego dwóch zastępców; który samochód był najczęściej eksploatowany i w jakie dni oraz czy podróże służbowe odbywały się również za granice danej jednostki samorządowej – wtedy mamy do czynienia z informacją przetworzoną, bowiem do pełnej odpowiedzi na tak zadane pytanie trzeba zebrać wiele danych, których w „czystej formie” urząd nie posiada, choć są możliwe do wytworzenia po przeprowadzeniu szeregu czynności arytmetycznych, statystycznych, porównawczych itp.

Informacja publiczna przetworzona

- Dotychczasowe orzecznictwo sądowe wskazuje, że przetworzenie należy rozumieć jako zestawienie konkretnych danych z określonego okresu, które może przybierać postać różnego rodzaju porównań, ostatecznych wyliczeń, odniesień do innych okresów itd.
- Może dotyczyć np. wskazania, ile osób było zatrudnionych w określonych latach w danych organach, a nie zaś tego, jak organ ocenia ich legalność. Może się zdarzyć, że z treści żądania wynikać będzie, iż dla stwierdzenia, czy dana informacja jest szczególnie istotna dla interesu publicznego, wymagać to będzie przetworzenia.

Informacja publiczna przetworzona

- Przy informacji przetworzonej możemy w zasadzie mieć do czynienia z dwiema odmiennymi sytuacjami.
- 1. Gdy **informacja przetworzona jest jakościowo nową informacją, nieistniejącą dotychczas w przyjętej ostatecznie treści i postaci**, chociaż jej źródłem są materiały znajdujące się w posiadaniu zobowiązanego.
- Wytworzenie takiej informacji wymaga podjęcia przez podmiot zobowiązany do udostępnienia informacji publicznej określonego działania intelektualnego w odniesieniu do odpowiedniego zbioru znajdujących się w jego posiadaniu informacji i nadania skutkom tego działania cech informacji publicznej
 - wyrok WSA w Krakowie z 26 września 2005 r., II SA/Kr 984/05

Informacja publiczna przetworzona

- Przetworzeniem informacji jest **zebranie lub zsumowanie**, często na podstawie różnych kryteriów, pojedynczych wiadomości, znajdujących się w posiadaniu podmiotu zobowiązanego. Te pojedyncze wiadomości mogą być ze sobą w różny sposób powiązane i mogą występować w różnej formie.
- Przetworzenie jest równoznaczne z koniecznością odpowiedniego zestawienia informacji, samodzielnego ich zredagowania związanego z koniecznością przeprowadzenia przez zobowiązany podmiot czynności analitycznych, których końcowym efektem jest dokument pozwalający na dokonanie przez jednostkę samodzielnej interpretacji i oceny
 - wyrok WSA we Wrocławiu z 19 grudnia 2005 r., IV SAB/Wr 47/05

Informacja publiczna przetworzona

2. Gdy wniosek o udostępnienie informacji **obejmuje** wprowadzie **informacje proste będące w posiadaniu podmiotu, ale rozmiar i zakres żądanej informacji** przesądza o tym, że w istocie rzeczy mamy do czynienia z żądaniem informacji przetworzonej.
 - Żądana informacja w jej elementach składowych zatem istnieje, jednak **suma informacji prostych nie zawsze pozostaje informacją prostą**.
Domaganie się danych w układzie ponad 100 wariantów przekracza ramy normalnego sposobu korzystania z informacji publicznej, wymaga sporządzenia zestawień i opracowań, ma zatem charakter informacji przetworzonej
 - wyrok WSA w Gliwicach z 22 stycznia 2004 r., II SA/Ka 2633/04

Informacja publiczna przetworzona

- W pewnych wypadkach szeroki zakres wniosku, wymagający zgromadzenia, przekształcenia (zanonimizowania) i sporządzenia wielu kserokopii określonych dokumentów, może wymagać takich działań organizacyjnych i angażowania środków osobowych, które zakłócają normalny tok działania adresata wniosku i utrudniają wykonywanie przypisanych mu zadań.
- Potrzebę przetworzenia informacji nie zawsze należy utożsamiać z wytworzeniem rodzajowo nowej informacji.
Przetworzenie może również polegać na wydobyciu poszczególnych informacji z posiadanych przez organ zbiorów dokumentów i odpowiednim ich przygotowaniu na potrzeby wnioskodawcy.
- Powstały w wyniku wskazanych wyżej działań zbiór nie istniał w chwili wystąpienia z żądaniem o udostępnienie informacji publicznej
 - wyroki NSA: z 5 marca 2015 r., I OSK 863/14, z 4 sierpnia 2015 r., I OSK 1645/14

Informacja publiczna przetworzona

- Wnioskodawca występujący o udostępnienie informacji publicznej na etapie składania wniosku nie musi wiedzieć, że żądana przez niego informacja ma charakter informacji publicznej przetworzonej.
- **Podmiot zobowiązany** do jej udostępnienia **powinien jednak poinformować wnioskodawcę, że dana informacja jest w jego ocenie informacją przetworzoną**, wobec czego jej udostępnienie jest możliwe w zakresie, w jakim jest to **szczególnie istotne dla interesu publicznego**. Wnioskodawca musi mieć bowiem realną możliwość uzyskania informacji, a co za tym idzie – możliwość wykazania w określonym przez podmiot zobowiązany terminie, że zachodzi przesłanka warunkująca uzyskanie informacji.

Informacja publiczna przetworzona

- Wokanda sądowa jest dokumentem urzędowym stanowiącym pewną sumę informacji publicznych prostych o rozpoznawanych przez sąd sprawach. Wydanie wnioskodawcy wokand w liczbie przez niego żądanej (wniosek dotyczył okresu miesiąca) przesądza jednak o tym, że mamy do czynienia z informacją publiczną przetworzoną, której udostępnienie zależne jest od występowania szczególnego interesu publicznego.
- Udostępnienie wokandy musi być bowiem uprzednio poprzedzone jej odpowiednim przygotowaniem, tj. musi ona zostać pozbawiona danych umożliwiających identyfikację poszczególnych podmiotów i to zarówno osób fizycznych, jak i prawnych. W sytuacji żądania udzielenia znacznej liczby wokand ciężary wskazanej obróbki obciążałyby sąd.
- Żądanie dostarczania wokand w liczbie wskazującej na gospodarczy cel żądania sprawiłoby, że sąd w istocie stałby się organem usługowym, angażującym przekazane mu z budżetu państwa środki na przetwarzanie tych dokumentów
 - decyzja Prezesa NSA z 21 lipca 2005 r., V Inf/S 0412/7/05, niepubl.

Informacja publiczna przetworzona

- Z przepisów ustawy o dostępie do informacji publicznej wynika jednoznacznie, że **wnioskodawca nie musi wykazywać powodów, dla których spełnienie jego żądania będzie szczególnie istotne dla interesu publicznego.**
- Natomiast **podmiot zobowiązany** do udostępnienia informacji publicznej przetworzonej, w przypadku wydania decyzji odmownej, **musi wykazać brak istnienia przestanki ustawowej** wskazanej w art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy
 - wyroki: WSA w Warszawie z 20 czerwca 2005 r., II SA/Wa 795/05 oraz WSA we Wrocławiu z 25 stycznia 2006 r., IV SAB/Wr 40/05

Informacja publiczna przetworzona

- Brak jest ustawowej definicji pojęcia „szczególna istotność dla interesu publicznego”.
- Art. 3 ust. 1 pkt 1 DostInfPublU, będąc podstawą do uzyskania informacji publicznej przetworzonej, w istocie ogranicza do niej dostęp, zmuszając do wykazania, że jej udzielenie jest szczególnie istotne dla interesu publicznego.
- Ograniczenie to, dokonane aktem rangi ustawowej, odpowiada regulacji art. 31 ust. 3, jak również art. 61 ust. 1 Konstytucji RP.
- Prawodawca ma na względzie zapewnienie prawidłowego funkcjonowania organów państwa i innych podmiotów zobowiązanych do udzielania informacji publicznej
 - wyrok NSA z 26 listopada 2014 r., I OSK 924/14
- **Przepis ten ma przeciwdziałać zalewowi wniosków** zmierzających do uzyskania informacji przetworzonej do realizacji celów osobistych (np. pisanie pracy naukowej) lub komercyjnych (np. żądanie przez kancelarie prawne znacznej liczby wokand lub odpisów wyroków).

Informacja publiczna przetworzona

- W zakresie prawa dostępu do informacji interes publiczny istnieje wówczas, **gdy uzyskanie określonych informacji mogłoby mieć znaczenie z punktu widzenia funkcjonowania państwa, np. w konsekwencji usprawniałoby działanie jego organów**
 - wyrok WSA w Warszawie z 22 lutego 2006 r., II SA/Wa 1721/05
- Wnioskodawca domagający się udzielenia informacji publicznej przetworzonej powinien wyjaśnić, w jaki sposób zamierza ją wykorzystać dla ochrony szczególnie uzasadnionego interesu publicznego
 - wyroki NSA: z 9 grudnia 2010 r., I OSK 1768/10; z 7 grudnia 2010 r., I OSK 1737/10

Informacja publiczna przetworzona

- Należący do gminy obowiązek zapewnienia uczniom niepełnosprawnym bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu do szkoły lub ośrodka szkolno-wychowawczego to nie tylko formalny obowiązek zapewnienia bezpłatnego transportu i opieki, lecz także obowiązek zapewnienia bezpieczeństwa komunikacyjnego i opiekuńczego. Dlatego informacje dotyczące przydatności środka transportu, jego sprawności technicznej, umiejętności osób kierujących takim pojazdem oraz predyspozycji opiekuńczych osoby mającej opiekować się dziećmi w czasie przewozu są szczególnie istotne dla interesu publicznego.
 - wyrok NSA z 3 sierpnia 2010 r., I OSK 787/10
- Wnioskodawca powinien przede wszystkim wykazać, że **informacja**, której się domaga, **jest ważna dla dużego kręgu potencjalnych odbiorców** i nie dotyczy wyłącznie jego interesu.

Informacja publiczna przetworzona

- Fakt przygotowywania pracy doktorskiej przez wnioskodawcę domagającego się informacji publicznej przetworzonej nie przemawia za tym, że udzielenie tej informacji jest szczególnie istotne dla interesu publicznego. W pierwszej kolejności żądana informacja dotyczy bowiem **interesu skarżącego**, który zbiera dane do pracy doktorskiej. Równocześnie **nie wykazał on, że wyniki pracy naukowej mogą usprawnić funkcjonowanie organów administracji**
– wyrok NSA z 2 czerwca 2011 r., I OSK 279/11

Informacja publiczna przetworzona

- Ustalenie, czy coś jest szczególnie istotne dla interesu publicznego, zależy od okoliczności danej sprawy i w każdej sprawie należy to zbadać i ocenić indywidualnie
 - wyrok NSA OZ we Wrocławiu z 5 grudnia 2002 r., II SA/Wr 1600/02, niepubl.

Informacja publiczna przekształcona a przetworzona

- **Przykład.** Jeżeli Kowalski zażądał w trybie DostInfPublU umów zawartych przez władze miejskie z firmą X w latach 2010–2012 dotyczących zasad odśnieżania miasta, to przesłanie treści samych umów drogą elektroniczną, po ich ówczesnym zeskanowaniu, stanowi przekształcenie informacji.
- Jeżeli zaś ta sama osoba zażąda dokonania przez urzędników zestawienia pewnych danych wynikających z tych umów (według wskazanego wzoru) i wykazanie, ile kosztowało odśnieżanie głównych ulic, jaki był stan wykorzystania środków w poszczególnych latach, ile wynosiły kary umowne, jaki był stopień opóźnień w realizacji zapisów umowy porównywalny w poszczególnych latach itd. – wtedy mamy do czynienia z przetworzeniem informacji publicznej.

Informacja publiczna przekształcona a przetworzona

- **Przykład 2.** Firma składa zapytanie do urzędu na temat treści posiadanych faktur, które potwierdzają zakup określonego dobra za pieniądze publiczne. Nawet jeżeli tego typu faktury nie znajdują się w wyodrębnionych zbiorach, nie zmienia to faktu, że ich odnalezienie i skserowanie stanowi przekształcenie, a nie przetworzenie informacji.
- Tłumaczenie, że odnalezienie owych dokumentów wymaga przeglądnięcia wielu dokumentów, nie powoduje jeszcze uznania, iż tego typu czynności będą w rozumieniu DostInfPublU przetworzeniem informacji.
- W razie potrzeby istnieje możliwość przedłużenia terminu do udzielenia odpowiedzi, jednak nie może to stanowić samoistnej podstawy odmowy udzielenia odpowiedzi.
- Tylko takie postrzeganie zjawiska przetworzenia uchroni nas jako społeczeństwo przed zbyt łatwym w majestacie prawa odmawianiem odpowiedzi na wiele pytań „niewygodnych”, a stawianych przez wnioskodawców.

Brak przesłanki szczególnej istotności dla interesu publicznego

- W przypadku nieudzielenia informacji publicznej przetworzonej decyzją kończącą postępowanie **nie może być decyzja o jego umorzeniu wydana na podstawie przepisu art. 14 ust. 2 ustawy o dostępie (...).**
- Brak ustawowej przesłanki udzielenia informacji publicznej przetworzonej, np. istnienia po stronie wnioskodawcy szczególnie uzasadnionego interesu publicznego, skutkuje **decyzją o odmowie udzielenia tej informacji opierającą się na przepisie art. 16 ust. 1 ustawy o dostępie (...)**
 - wyrok NSA z 8 lutego 2011 r., I OSK 1938/10

Uniwersytet
Wrocławski

Dziękuję za uwagę!